

Δὲ νομίζω ὅτι ἡ κωμωδία «Πέντε πρόσωπα ζητοῦν μεροκάματο» τοῦ κ. Ἀλ. Σακελλάριου συγκαταλέγεται στὴν καλύτερη, κι οὔτε στὴν καλὴ παραγωγὴ τοῦ γόνιμου αὐτοῦ συγγραφέα. Δὲ δικαιώνει, ὅπως ἄλλες κωμωδίες δικές του κι ἄλλων συναδέλφων του, τὸ μπουλβαρδιέριο εἶδος στὸ ὁποῖο ἀνήκει. Χωρὶς νὰ κατρακυλᾷ καὶ στὴ βαναυσότητα, τὴ χυδαιότητα—καὶ τοῦτο εἶναι ἓνα προσόν της—στερεῖται αἰσθητότατα ἀπὸ κάθε λεπτότητα. Τὸ ἀλάτι της, τὸ ἄλλωστε λιγιστό, εἶναι χοντρό. Δὲν εἶναι ὅμως τούτῃ ἡ ἀπουσία σμιλεύματος, ποὺ τῆς προσδίδει τὴν ὀψὲς ἐνὸς ὑλικοῦ ἀπελέκτου, τὸ βασικότερό της μειονέκτημα.

‘Ο κ. Σακελλάριος στο «Πέντε πρόσωπα ζητούν μεροκάματο» (γιατί αυτή η υπόμνηση ενός γνωστότατου και καθιερωμένου πιραντελλικού τίτλου, μιὰ πού τὰ πρόσωπα πού γυρεύουν μεροκάματο δὲν ἔχουν καμιά, οὔτε μακρινὴ σχέση μετὰ τὰ πρόσωπα πού γυρεύουν συγγραφέα;) υποστηρίζει μιὰ θέση θεωρητικὰ σωστή. ‘Ο κ. Σακελλάριος υποστηρίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος οἱ ἄεργοι νὰ καταφεύγουν στὸ ἐξωτερικόν, ὅπου εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τοὺς περιμένουν πολλὲς ἀπογοητεύσεις, μιὰ πού ἀρκεῖ νὰ ἀποφασίσουν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πρῶτεύουσα γιὰ νὰ βροῦν ἀποδοτικὴ δουλειά.

Τὴ θέση αὐτὴ εἴμαστε πρόθυμοι νὰ τὴν παραδεχθοῦμε, ὁμῶς μόνο γιατί εἶναι βάσιμη, κι ὄχι γιατί μᾶς πείθει ἡ κωμωδία γιὰ τὴν ὀρθότητά της. ‘Ο συγγραφέας, ἀντὶ νὰ διαμορφώσει μιὰ ὀρισμένη περίπτωση καὶ νὰ τὴν ἀναπτύξει, νὰ τὴν ἐμβυθύνει, ἀραδιάζει στὴ σειρά ὁμοιόμορφα ἐπεισόδια. Πέντε ἄνθρωποι ξεκινοῦν μ’ ἓνα σαραβαλιασμένο αὐτοκίνητο, τὸ ὁποῖο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀποκλείεται νὰ ἐφθανε ἔστω καὶ στὴ Λάρισα, γιὰ τὴ Γερμανία· σὲ κάθε σταθμὸ, ὅπου βλάβες ἀκίνητοῦν τὴ σακαράκα τους, ὁ καθένας βρίσκει τὴν ποθητὴ δουλειά: ὁ ἓνας σ’ ἓνα ἐστιατόριο, ὁ ἄλλος σ’ ἓνα μπενζινάδικο, κτλ. κτλ. ‘Η ἐμπανάληψη τοῦ ἴδιου, στερεότυπου ἐπεισόδου πού, ἐπιπρόσθετα, προβάλλεται ἐπίπεδο, χωρὶς νὰ ἔχει πίσω του ὑπόβαθρο, πῶς νὰ ἐξασκήσει πειστικότητά; ‘Αναγκαστικά, σχηματίζουμε τὴν ἐντύπωση ὅτι τὸ κάθε ἐπεισόδιο εἶναι ἐπίπλαστο, φτιαγμένο ἐπίτηδες γιὰ χάρη τῆς θέσης.

‘Ο διάλογος δὲ διασπαθίζεται ἀπὸ εὐφυολογήματα· ἡ κωμωδία διασπαθίζεται μόνον ἀπὸ χορευτικὰ καὶ τραγούδια, πού αὐτὰ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τῆς ἐξασφαλίσουν μιὰ κάποια ἐπιτυχία. ‘Η ἐρμηνεία εἶναι τὸ ἴδιο ἀσμίλευτη ὅπως καὶ ἡ κωμωδία. ‘Ο κ. Κ. Βουτσᾶς, ὁ κ. Ν. Ρίζος καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς πού τοὺς περιβάλλουν (ιδιαίτερα οἱ κ.κ. ‘Αλ. Τζανετάκος, Γ. Μάζης, Κ. Μέντης) ἔχουν πλούσιο, ἐκρηκτικόν, ἐπινοητικὸ μπρίο, ἀλλὰ εἶναι ὁ καθένας καπετὰν ἑνας. Τὸ σύνολο δὲν

έχει καμιά συνοχή, καμιά ομοιογένεια. 'Ο θεατής σχηματίζει την εντύπωση ότι ό κάθε ήθοποιός αυτόσχεδιάζει, κάνει ό,τι του γουστάρει, χωρίς καμιά προσυνεννόηση με τούς συνεργάτες του.

"Όσο για την Κα Φόνσου, αυτή είναι έντελώς ξένη στο περιβάλλον της, έντελώς έλλιώςτική από τό περιβάλλον της. Έχει μιά φινέτσα πού λείπει έντελώς άπ' όσους την περιστοιχίζουν, αλλά και μιά άπάθεια πού μόνο αυτήν χαρακτηρίζει. Πολύ περισσότερο άπ' όσο παίζει, παραμένει άμέτοχη. Κάποτε είχε δοκιμάσει νά ύπερνικήσει τούτη την ψυχρή, άψυχη άπάθειά της· τώρα έπανήλθε σ' αυτήν. Στο ένεργητικό της μπορούν νά άναγραφοϋν μόνο τά έξαισιά της πόδια. Συνήθως τά μίνι με ένοχλοϋν, όχι γιατί προσβάλλεται ή άνύπαρκτη σεμνοτυφία μου, αλλά γιατί, καθώς εκείνο πού άποκαλύπτουν είναι άκαλαίσθητο, μοϋ φαίνονται κι αυτά άκαλαίσθητα. 'Η Κα Φόνσου δικαιώνει τη σύγχρονη μόδα τών «μίνι».